

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 kr. árral kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasabos petit-sor egyszeri közlésért 7 frt,
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 frt fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr

A nyiltérben:

minden négyhasabos garmond sor díja 15 kr.

Vélünk összekötötésben levő hirdető-írdék, elő-
 fizetünk, vagy a gyakori hirdetői tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

HOZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KOZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Léva, 1889. június 16.

Országos adminisztrációk a vármegyékre mint a municipális élet tényezőinek közreműködésére támaszkodván, a fennálló közigazgatási rendszer által teljhatalommal intézi az ország és a vármegye közönségének sorsát.

A kormány hatalmának gyakorlása a vármegyékben első sorban bizalmi férfiaknak, a főispánoknak kezeibe van helyezve; ezeknek bölcsességétől, adminisztrációs ismeretétől, részrehajlatlan igazságérzetétől függ a polgárság nyugalma s az alkotmányos kormányzatunkban helyezett bizalom megszilárdulása.

A közérület a vármegyék törvényhatósági bizottságának kebelén kívül a városok, községek polgárainak pezsgő tetterejében nyilvánul.

A városokban, mint fókuszokban fejlődő fény sugarai világítják be egy vidéknek, területnek a láthatárát; az itt termékenyült erő hinti szét a kultúra áldásait s fejleszti ki a polgári szabadság jótékonyosságát.

Vármegyénk ünnepelt főispánja, garamveszelei K a z y János cs. és kir. kamarás is hivatásának magaslatán e tudat által vezéreltetve szerencsétlen bennünket látogatásával, hogy megerősítsen ama nemes elhatározásában, mely szerint városunk kormányzatának vezetésében, — mint azt megyei beigtatása alkalmával ünnepélyesen hangsúlyozá, hogy: „egyik főfeladatát képezendi városaink törekvéseinek fejlesztése, emelése“ — vezérünk lesz erőnk, jólétünk fejlesztésében s megalapításában.

Üdvözljük őt ezen nemes intencziók megkezdett érvényesíthetőségén ezen első alkalmából szerény városunk kebelében!

Mi, mint a polgári szabadság s magyar nemzeti kultúra, erőben gyöngye ugyan, de akaratban annál erősebb s lankadni nem akaró előharczosai, örömmel sorakozunk zászlója alá, meg lévén

erősen győződve arról, hogy Léva városa — lelkes közönségének a közre kiható törekvései és ernyedetlen munkássága, ő méltósága Barsvármegye főispánja által prononciált elvek s kormányzás vezetése mellett, — a magyar nemzeti kultúra terjesztésében ezen exponált helyen a leghatalmasabb bástyává válik.

Üdvözljük öméltségét, mint minden szépnek, jónak, nemesnek hivatott vezérbajnokát.

Aldást és szerencsét kívánunk a közre kiható minden lépéseire!

A nagy Magyaralföld sósflórája és talaja.

— Hanasz István. —

Halophyt az egértarku cickóró (Achillea millerfolium) egyik változata a var. crustata, mely halavány vöröstől karminszinű pirosodó virágával nemcsak az ugynevezett Bánságban található, mint Maly mondja; hanem saját tapasztalásunk szerint a Duna-Tisza körén is sok helyt, így Pusztaszer tájékán Csongrádmegyében, Kocsér határában Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye síkján és pedig nem egyszer társaságban is fehérvirágu ikertestvereivel. Nagy számban lepik el az Alföld talaját a natronkedvelő libatopfélék (Chenopodiaceae), noha nem hízagok nélkül; ilyenek a somócsing (Salicornia), maglapél (Atriplex), török seprő (Kochia), esterparéj (Schoberia). Echenopodiaceae szigeteken külső szegélyén az üröm (Artemisia) több alfaja foglal helyet a világpolgár ballangó (Salsola) mellett; köztük pedig itt-ott sótolt, mit a magyar nép vaksziknek nevez, ha nem érdemes rajta szódát söpörni.

Nem marad messze tőlük az eper lóhere (Trifolium fragiferum), a ziliz (Aithaea officinalis), mely bokrokot alkotva hoz némi változatosságot abba az alacsony sűrűségbe, hol a sókereső fűfélék (Gramineae) változnak, mint a homokás (Carex arenaria), fővény cinbor (Elymus arenaria), és közelében a homoki utifű (Plantago arenaria); elég

zódott meg, melyik ösvényen mi fajta férgek mászkálnak, hová rakja a fűj fészket, és így tovább.

Mint minden embernek, úgy neki is voltak bogarai: még pedig három. Pro primo: szenvedélyes természet-buvárnak ismerte mindenki. Több kártékony rovar, csuszó-mászó állatot pusztított el egymaga, mint a vidék összes madarai. A mit sétálközben a szabadban ért, kapott, az mind hosszu kabátja zsebébe vándorolt. Sohasem láttam annyi kitömött állatot, mint a gubacsi kántor házában. S ezeket mind ő maga tömte ki; mert ebben lelte egyedüli örömet, büszkeségét. A második bogara az volt, hogy emberemlékezet óta mindössze csak két kabátot varratott magának; a harmadik bogara pedig, hogy a kabátokat gazdasági szempontból évenként csak egyetlen egyszer tisztította ki.

Minden év nyarán meg szoktam őt látogatni, s ha szívesen fogadott, nála töltöttem néhány hetet. Egy alkalommal éppen Gubacson voltam leánynézőbe, — a „tiszteletes ur“ keresztelőhöz hívta, segédkezni. Bodor János esküdt uram első születtének akasztották nyakába a „Miklós“ nevet. Bodor uram tekintélyes ember volt; nagy ceremóniát parancsolt. A vén torony három harangját egyszerre meghúzták: a Jancsi kocsis puttöny számra hordta a csurgó alul az esővizet keresztviznek; a Gyuri gyerek pedig fél napig tisztogatta a viztartó külsejét, hogy fényes legyen. Még nekem is juttattak foglalkozást. Bo-

gyakran a spárga (Asparagus) is, melynek művelése csak úgy sikerül, ha nem sajnálják tőle a sótrágyázást, külön biz az csak nyulárnyék marad, a hogy a nép nevezi. Sőt a rozmaryn, mely Spanyolországnak hasonlóan sós talajáról jutott el hozzánk, talán azért talált oly szíves fogadtatást népünknek, hogy a nagy magyar Alföld sós talajával töltögetett cserepekben oly jól diszlik. Sok sőt szednek föl kultúrnyelveink sorában a levendula, borsika (Sahireja), paradicsom és babó (Vicia).

Ha magasabb pontról tekintünk szét a halophil növényzet alkotta egyhangú, valóban kevés változatosságot nyújtó réteken, a messziről sűrűnek látszó gyepszőnyegen úgy ötlenek föl a sivar sófokok, mint ezífrázat valamely nagy pillangó szárnyán. Szépség dolgában messze mögötte áll ugyan az ily ösztövért terület az iszap kövérítette árterek mezőinek, hol leves-zöld alapon teljes szinompáját fejt ki a virágsereg: de mégsem tár a szemlélő elé oly monoton külsőt, hogy meglepődéssel ne tekinthetné át. Ez is egyik bája a magyar alföldi tájékoknak, de nem magas igényeket támasztó és csakugy kiegészítője a természeti nagy panoráma díszének, mint a televényesebb pontok eleven színekkel tarkított, élénkebben zöldelő gyöpbáronya; mert minden teremtés egy hangjegy abban a nagy dallamban, melyet egészében kell tanulmányozni, egyenkint mindenik csak megannyi holt betű, mondja Goethe.

Hogy a növényvilág egyedeinek elterjedését tárgyaló tudomány-ág, a növénygeográfia, megszületése óta hiven segédkezik a klimatikai viszonyok földerítésében, régi dolog; de nem oly régi szolgálattétele az a másik, hogy a föld fejlődés története kutatásában is sok helyt ujjmutatóul válik be.

A növény fajok, mond Emery, nem vaktában vannak a föld felszínén szétszórva. Semmi sincs tanulságosabb, mint az olyan vidékek vadon termő növényzetének szemlélete, hol pontonként gránit-szigetek szakgatják meg a különben minden irányban egyforma meszes réteget. A meszes földi

növények szemléletét megállapodnak ezek határan s viszont a kovásföldi fajok is el-tünedeznek a meszes földek szomszédságában. A gyakorlati gazda is a még előtte ismeretlen talaj becsét a vadon tenyésző növényekről itéli meg. „Kösd szamarad egy földi bodzához,“ mondá a világtalan öreg, midőn fiával a mezőre érkezett, melyet az meg akart venni. „Nem terem az itt,“ mondá az ifju. „No hát valamely köristárhoz, csipke bokorhoz, gyalogfenyűhöz vagy szederindához.“ „Azt sem látok itt sehol,“ szolt fia. „Ugy hát térjünk vissza, ez nem jó föld.“

Egyoldalú fölfogás lenne azonban azt tartani, hogy egyedül a talaj kémiai tulajdonságai döntenek abban, mennyire helytálló valahol valamely növény; fontos tényezők ebben a fizikaiak, mint a tengerszini magasság, légsűrűség, annak vízpára tartalma, hőviszonyai, — de az megint áll, hogy ezek első rendű tényezőkül ott lépnek föl, hol a talajt nem jellemzi valamely domináns, alkotó rész. A növényzet minősége azonban nemcsak a mai viszonyokat tárja föl a talaj méhében, hanem sokszor az elmúltakat is és ez ráolvasható nem csupán a meszes vagy kovás, de a sós talajokra is.

Minden talajnem kémiai tulajdonságának, így a belső medencék, mint Alföldünk, talaja sótartalmának keletkezés magyarázata szintén bár inkább geológiai kérdés, nem nélkülözi azonban a fontosságát növénygeográfiai szempontból sem. Legkenyelme-sebb a só létezését indokolni úgy, hogy a hol előkerül, tenger zugott ott egykor, melynek árjai idők folytán áldozatul estek az elpárolgásnak. Sőt azelőtt minden olyan sós-tavat, a melynek állatvilága csak valamennyire megegyezett a tengerekben is előfordulókkal, tenger maradványul tekintettek; de megszűri ezek számát Credner Rudolf és azt mondja, hogy csak ott lehet teljes bizonyossággal valamely belső medence sóstavainak tengeri eredetére következtetni, a hol kétségtelen óceáni üledékek vannak; különben is valamely diluviál tengerdarab fölvétele esetén nem szabálytalanul kellene a sóstavaknak előkerülniök, a mint hogy

erős büzt mindenütt éreztük. Nagybátyám, buzgó keresztény léte, reszketett, mint a kocsonya. Levetköztettük. Kabátját, mint rendesen, a szekrénybe zártam, s a menyenyire lehetett, vigasztaltam szegényt.

Kért, rimázkodott, hogy küldjünk a városba orvosért, mert ő mindjárt meghal. Hiába raktunk hideg borogatást homlokára és halántékaira s burkoltuk mindkét lábát gyapottas pólákba; hiába mondogatta Sárkányné asszony, a hirneves diplomatikus bába, hogy nincs veszély, csak köménymagot kell rágni: nagybátyám érezte végső perceit. Bevallotta, hogy már két napja gözölög.

Megjött az orvos. Egészen elérzékenyülve lépett a beteg ágyához, s kezeit gyöngéden megfogván, baja után tudakozódott. Szegény bátyám! Ajkai már nem beszéltek, csak susogtak. Felszóliott engem, beszéljem el, mióta szenved a beteg, s fesselem le betegségét részletesen. — Elmondtam mindent. Hogy eddig egészséges volt, még főfájásról sem panaszkodott soha, — a náthát is csak nevérol ismeri, — elbeszéltem, hogy előtte való napon, három félliteres pohárral, hamisítatlan budai keserűvizet hajtott fel — hatás nélkül, hogy dében, szokás szerint, sokat evett, s este ismét tisztességesen „beérkezett.“ Nem hallgathattam el természetesen azt sem, hogy bátyám a tulságosan élvezett csetneki dohánynak ruháján is átérző szagát leszámítva, nem szokott kellemetlen büzt terjengetni, s

TÁRCZA.

A gubacsi kántor nyavalyája.

Humoreszk.

Írta: Roszulegh Tivadár.

— A „Bars“ eredeti tárczája. —

Nagybátyám kántor-tanító volt, ötven év körül, mint ő mondta, — de jól olvasott hatvan esztendő nyomta már vállait, az anyakönyv szerint.

Külső megjelenésében kevés volt a poezis. annál több a próza.

Földi hüvelyének felső csucsat széles karimájú sárga kalap fődte, mely valaha új lehetett; s e földi hüvely végződött olyan csizmákban, a melyeket bárki kényelmesen használhatott — esolnának. E két feltűnő és híres öltönydarab közt volt még egy hosszú, aggasztó simaságu sárga kabát. A többi, a mi rajta lógott, tüzetesebb leírást nem érdemel.

Azon időben, mielőtt szerencsés vagyok történetét olvasóimnak elbeszélni, Gubacson kántoroskodott. Jó állomás volt Gubacs; nyolczszáz forint évi fizetés, szabad lakás és husz hold földdel; a sok tyukot, kacsát, tojást, zöldséget, mivel a lakosság párbér fejében adózott, nem is említem.

Bátyám meg volt elégedve helyzetével. Gubacs szőlőhegyei, erdői, kedvesebbek voltak előtte bármelyik direktori szék-nél. — Ahhoz a faluhoz nőtt a lelke. Ott ismert már minden virágot, minden fűszálat; tudta, melyik kő alatt milyen állat hu-

Nem is volt ám tréfa a dolog; az

sok helyt valóban a Földtekén van, hanem minden lapon megszorult viznek sósnak kellene lennie.

A hány „Fehértó” Magyarországon csak van, pedig a nép ezzel a névvel ruház föl minden szikes tartalmu vízfölületet, az egytől egyig mind sóstó, de aligha maradványa valamennyi annak a beltengernek, mely egykor hazánk alföldi síkján végig terült, mert sótartalmát teljesen elveszitheti valamely sík aránylag rövid idő alatt. Így pl. ott, hol 15 száz év előtt a ravennai kikötő volt s a római császári flotta horgonyozott, ma Itália legszebb pinia erdeje borong, pedig a mandolafenyű nem halophil növény; mennyivel inkább kellett volna kiédesedniük ama területeknek, melyeket még a diluviál tenger látott el sótartalommal. Minél fogvást Ascherson Németország sótavainak emez ásványi tartalmát olyan forrásoknak rója föl, melyek eredetüket a csekélyebb mélységben fekvő, só hordozó diasztrétegekből nyerik; megeshetik ez nálunk a löszből, homokból való kilugozás folytán is, mint Perzsiában, melyről Hafiz és Saadi perzsa költők azt mondják, hogy az ő hazájok olyan paradicsom, mely közikla, homok- és sóból álló sivatagokkal váltakozik. (Folyt. köv.)

Barsvármegye közig. bizottsági ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának folyó hó 12-én Kazy János főispán elnöke alatt tartott ülésében, az alispán által f. é. május hó 10-án a közigazgatási ágak állapotát előtűntető jelentése szerint közmunkaváltás címén befolyt 1350 frt 30 kr., katonai beszállásolási pótdobban 27 frt 60 kr., betegápolási pótdobban 207 frt 6 kr. Allategés ügy. A kiadott miniszteri rendelet értelmében elrendelt tavaszi általános marhavizsgálat az elmúlt május hónapban befejeztetett. — A beérkezett jelentések szerint semmi ragályos betegségben sinlődő állat fel nem fedeztetett.

Nemes Kosztolány és Bisztricsény községekben a juhok között a körömfajás kiütött, — ennél fogva az erre vonatkozó miniszteri rendelet értelmében a kellő intézkedések megtételére arra nézve, — hogy ezeket a vasutakra való feladaskor az illető vasuti szakértők által megvizsgál-tassanak.

Rendörügyek. Az elmúlt május hóban 5 tüzesetről érkezett be jelentés, összesen 1254 frt kárral, melyből 720 frt biztosítás által nyer fedezetet.

Honvédelmi ügy. A május hónap megéjtett ujonczozásnál: a lévai járásban 689. felhívott hadköteles közül az ujoncz jutalékra besoroztatott 106, — a póttartalékba 82 egyén; — a Léva városi sorozó járásban felhívott 101 hadköteles közül 6 egyén az ujoncz jutalékba és 5 a póttartalékba besoroztatott, a verebelyi járásban 489 felhívott hadköteles közül 69. az ujoncz juta-

lékba és 47. a póttartalékba. — Az ar-maróthi járásban 590. felhívott hadköteles közül 76 egyén az ujoncz jutalékba és 65 a póttartalékba soroztatott.

A négy sorozó járásban tehát az ujonczozásra felhívott 1869. egyén közül 257 az ujoncz jutalék és 199. a póttartalék javára vagyis a felhívott hadkötelesek 13. 76%-ka az ujoncz jutalékba és 10.64%-ka a póttartalékba besoroztatott.

A kir. főmérnök jelentése — az általi és megyei utakról, tudomásulvetett.

A megyei főorvosok jelentése szerint a közegészségügy — kedvező volt, viszonyitva a megelőző hónapéhoz, — a betegforgalom a verebelyi és oszlányi járásban csökkent, az ar-maróthi járásban azonban némileg emelkedett. Leggyakrabban a légző szervek hurutos bántalmái fordultak elő; — a nagy hőségnek tulajdonítható, hogy a heveny gyomor és bélhurutok, különösen a gyermekeknel, — gyakoriak voltak. A heveny ragályos bőrkütegek közül a maróthi járásban vörheny szörványosan Kis-Tapolcsányban, járványosan Csárd közszéiben lépett fel, — ugyanazon járásban szörványosan kanyaró, — a verebelyi járásban báránymélt esetek észleltettek.

A trachomában szenvedő betegek száma az oszlányi járásban a megelőző hónapéhoz viszonyitva — nem változott.

A kir. adófelügyelő jelentése szerint, a megye területén levő három adóhivatalnál május havában befolyt egyenes adóban 73.977 frt 37½ kr., hadmentességi díj czímen 199. frt 59 kr. — Május hó végén hátralék mutatkozik: egyenes adó czímen 482,124 frt 3 kr. hadmentességi díj czímen 56,275 frt 39 kr. — r. t.

Budapest, 1889. június 14-én.

— A szoba; a sétányok poézise; egy pohár víz, piros pünkösdi napja a fővárosban, a parlament a szünidő előtt, Szerbia és Olaszország nálunk; az új belügy-miniszter. —

A zöldre festett zsalugáteron bedugja fejét egy-egy kíváncsi meleg ragyogó szemü aranyos napsugár, s neki gyürkőzik a hűvös felhomálynak. A vízzel meglocsolt padló száradni kezd és az ugráló, tánczó sugarak, melyek egymásután lopóznak be a keskeny ablakrészen, nagyobb és nagyobb tért keritnek maguknak; egy némelyik annyira vakmerő, hogy a szememet kezdi simogatni, s kezemben a könyv betűit zöldre mázolja, úgy hogy a sorok összefolyanak. Kiálhatatlan meleg! Pedig mi jól esett volna kényelmesen végig nyújtózni a divánon, s szemet hunyva szőni szebbnél szebb álmokat! A könyv mely éppen kezembe került, egy idealista keservei; pompásan lehetne mellette aludni. De most kiálhatatlan az utedza, maga a város fényes csillogásával. A kandalló költészete régen oda van már, ma a szabad levegőért sohajt a tüdő, és szabad levegőtengert óhajt a lélek, hol a madár ösvénytelen járja be utját, hol a kifeszített szárnyat nem tartja vissza a fekete föld nehéz bilincse.

A fák közé, az árnyak alá! Ma éppen csütörtök van, menjünk az Erzsébet-térre, a kioszkba zenét hallgatni. A kék nadrágos és kék hajtókás ezred jó kedvű legényei

egyszerű „no-t” hangoztat a kórus felé, a mi annyit jelentett: kántor uram folytassa már. Rá is kezdte szegény: „keresztények sirjatok. . .” Az orgona megrendítő közvetlenséggel tolmácsolta kezelőjének lelki s testi szenvedését. Az erősebb helyeknél mintha minden billentyű a pokol torkába dugó gyanánt szolgált volna, s minden billentésnél a támadt részen keresztül egy-egy ördögnek vészajtó szava törne elő. — A mint az éneklésben oda ér: „keseregjen minden szív”, ereje elhagyja, paraplóját el-ejti, okuláréja leesik, a körülötte éneklő, gubacsi troubadurok köhögnek, tüszögnek és sokan, egymást tolvatasztitva, sietnek ki a kórusról. — Bátyámnak csak a lépcsőn kellett lemennie; de mikor leért, veritékes homlokát alig bírta reszkető kezeivel megtörölni.

A kórust ki kellett szellőztetni. . . Jancsi a tiszteletes ur „sandlauber“-ébe fogott be négy lovat; mind a négy lónak égő taplót tett fülébe; a kocszi kerekeit olajba áztatta, ostarara nyolcz csomót kötött s így indult utnak, villámsebességgel, az orvosért. Dr. Polakovich magával hozta egész kézi gyógytárát. A kocsikulcsba nagy és kis hátultöltőket, budai keserű vizet, keserű söt, pióczákat, érvágó kést, göröe tüt és kender-czérnát rakott, s illetéknépen felszerelve állított be a bátyámhoz, ki hálóköntösben ülve lázasan leste megérkezését. De tudománya, — bár a beteg mindkét karján eret vágott, — ismét dugába dült.

„Szag, büz, a rendes gőzőkön felül nem érezhető. Szívverése csendes, érverése rendes. Ebben valami babonaságnak kell rejleni!” — vélekedék az orvos.

S bátyám . . . várta halálát. Tizezer

szokták hetenként négyszer a fővárosi közönséget fülbe-mászó nótákkal mulattatni. Gyorsan felöltöm kabátom és oda telepszem én is a többiek közé egy világosbarna székre, melyért három krajczárt kell fizetni a pihenőnek. A meleg elől menekülő dandy és hölgyek sűrűn látogatják a padokat érdekes csoportokat képezve, kezdve a futkározó kis futól a mogorva öreg urig.

Elöttem épen egy három tagu társaság diskurál. Egy idősebb hölgy, egy fiatal gyermekleány, és egy pelyhes állu gavallér. Eleinte suttogva, később hangosabban beszélnek. Valami érdekes lehet, a leány gyakran mosolyog. A matter egy ismerőst pillant meg, felkel, és siet őt üdvözölni, a fiatalok egyedül maradnak.

— Nem felel? Suttogja a fiatal ember a lánynak, a ki zavarodva babrálja ruhája hullámos fodrait.

— Hát tehetek én róla! Hát én vagyok az oka?

— Igen, igen! Mért lett olyan szép? Minek vert meg azzal a csillag fényű szemével! Minek vette el az eszemet isteni mosolyával?

Jaj, ne szorítsa úgy a kezemet! Huzódék megint emez.

— Matild, édes Matild odaadnám az egész világot egy . . . egy . . . A matter újra elfoglalta előbbi helyét.

— Mit, mit? Kérdezte kíváncsian.

— Egy világot — egy pohár vizért! Dadogott a fiatal ember. Szerencsétlenségre ép arra járt a vizárus, a szegény gyerek kinyájában három pohár hűsítőt vett be, s idegesen rázkódott össze a kellemetlen hatás alatt.

— Látja? Sugta a lány.

— Ez is magáért! Sugta vissza a legény!

Egy pohár víz! Te délutáni elmékedések kellemes tárgya! Melegtől kiszáradt torkok üdítő balsama, eltikkadt lelkek megvigasztalója! Mig az ember a főváros hosszú utcáin átvánoszorog, nyelve kiszárad a forróságtól. Az ácsorgó kellnerek hiába csalogatják sörházba a vendégeket; a sör olyan, mint a meleg víz, hacsak Budafogra nem megy az ember egy pohár itallért. Bann a városban most van a fagyaltok szezonja. A czukrászok örülnek a napsugárnak. De a szegény embernek jó a hideg víz is, ha kiereszti előbb jól a csapot.

Legfeljebb ünnepek alkalmával csap magának az ember jó napot, mint az Pünkösdkor is történt. Már kora reggel kihurczokodott a város az ismert mulató helyekre. Délben üres lett az utedza. A lovasut és a gőzös alig győzték a népet szállítani. Rákospalota, Újpest, Városliget, Svábhegy, Margitsziget, Budafok voltak a nevezetesebb állomások. Jó nap volt ez Fharao barna ivadékainak, meg Lerouxnak a léghajósoknak s ennek révén a mentőknek.

A föld elevevége megtöltötte a lelket; a kebelben felébredt amaz ismeretlen jókedv, mely ilyenkor a szivet pezsgésbe hozza. Mikor az ember a tele üveggel oda dölhet a domboldalba a lekaszált rendek üde il-lata közé, mikor a zene oda lopózik az ember fülébe s csiklandozza a jámbor talpakat egy kopogásra: egy perczre elfeledi, hogy a főváros rabja, hogy holnap már megint eljön az egyhangu élet és az örö-

osztrák értékű forint erejéig biztosította életét (én lettem volna az általános örökös), négy szál deszkából koporsót tákoltatott össze; megírta végrendeletét; csapra vette a legfinomabb, badacsonyi bérzről bugyogó bikavért — és busult a hordó mellett és ábrándozott a halhatatlanságról. A kasznár ur, a gépész ur és az uradalmi írnök urak hű társai voltak. Egész nap ittak bátyámmal, egészségére; s mikor nem bírtak többet, mikor már torkukon folyt ki a borbontotta bu, biztatták a beteget, igyék helyettük is.

Szólt a zene, folyt a bor, járta a „csöndes” — két napig.

„A kántor meghal; hadd élje világát.” — Nem vette rossz néven senki.

Harmadnapra arra virradtunk, hogy Gubacs leendő honpolgárai, elérkezvén a libaörzés évada, vizsgázni készülnek. — Miut örült bátyám máskor e napnak, hogy várta, hogy készült reá. Most könyük gyültek szemébe: „ez az utolsó exámen.” — Állat- és növénygyűjteményét a tanterembe hordatta át. Maga öltözködni kezdett; kezdett, mondom, mert a mint kabátját felhuzá, rájött megint a régi nyavalya, s kiver-te a hideg. De „kötelesség minden előtt.” Erőt vett magán s elment vizsgázni.

Kedvencz tantárgya, mint említettem, az állattan volt; az iskola legkitünőbb növendéke pedig Kondás Gyuszi. Az elnök engedelmével őt hívta föl először, s e kérdést intézte hozzá: „melyik a leghasznosabb háziállat?”

„A patkány” — válaszol Gyuszi, — „mert . . .”

De szavait be nem fejezhette. Bátyám

kös zsvajj újra megbénítja az elmét, mely megéledt a zöldben.

Csak a képviselők mulatozhatnak egy kissé szabadabban. Móricz Palya már most egész nap ülhet a vizes kádban, már nem kell törülgetnie homlokát az izzasztó ülések alatt. Az idej szak most záródik. A honatyák egyenkint hagyják el Pestet; leteszik a gondot és többé nem üldözik mérges dicsőökkel Tisza kopasz homlokát, ki a nap-sugártól fekete ablakokkal óvja szeméit. A portás egész nap aludhat, nem zavarja többé három hónapig senki, hacsak a svábok nem, melyeknek a fővárosi levegő nagyon is kedvező.

Tegnapelőtt a méltóságos atyák tárgyalták és szavazták meg a költségjavaslatot. A politikai körök — daczára a nagy melegnek — éber figyelemmel vigyáznak a muszka tiz körmére. Altalában nagy visszatszést kelt, hogy Kecskó Natália vissza fog térni Belgrádba, a mi majdnem bizonyosra vehető, minthogy Mihály metropolita elfoglalván ismét hivatalát, teljesen urálja a helyzetet. A regensek hatalma nem elég erős ennek ellensúlyozására. Nem kisebb az izgatottság a papi körökben. Giordano Bruno szobrának felállítását saerilegumnak tekint a rozsnói püspök s e végből kerületében misét rendelt el a pápért. Hát bizony a hely megválasztása tekintetében a kormány egy csepp figyelemmel sem viseltetett a vaticán érzékenysége iránt; valószínűleg a francia radikálisok elvét követi, hogy jobb az egyházzal szemben állni, de azért őt is az állami törvények tiszteletére kell kényszeríteni. Sic fata tulerunt . . . mint a római költő mondja, meg gróf Teleky, kinek belügyminiszterré való kinevezése bevégzett tény. Foltozzák a kormányt, egyre fejelik, Telekyt eddig viselt dolgai nagyban ajánlják. Egyébiránt még ellene nem is lehetett okunk panaszra.

A mai viszonyok sok alkalmas tárgyat nyújtanak az elmékedésre és gondolkozásra mert az idő nagyon meleg, s nem sok kell arra, hogy a parázs, mely a hamuban lappang, lángra kapjon.

Fővárosi levelező.

A zona-tarifa foglalkoztatja most a nagy közönséget. Soha annyi uti terv és számítás nem készült. Az utazás új rendszeréről, mely a magyar államvasutak vonalain aug. elsején lép életbe, a felhivatalos ismertetésből már világos képet lehet alkotni. Legényegesebb a reformban az, hogy a nagy távolságok megszűnnek az ut anyagi akadályai lenni; vagyis 225 kilométeren alul egy lesz az ár. Tehát Budapestről egy árban lehet utazni Nagyváradra, Kolozsvárra, vagy akár Brassóba, Fiuméba. És aránylag olcsó ez a legnagyobb ár is: személyvonat első osztályán 8 frt, másodikon 5 frt 80 kr., harmadikon 4 frt; gyorsvonaton csak 20%-kal drágább. A ki tehát nagy utra megy, az a mostani árhoz képest sokat fog nyerni, mert mig Brassóba a második osztály most 28 frt 90 kr., ezután csak 5 frt 80 kr. lesz. De átlag 40%-kal olcsóbb lesz az utazás kisebb távolságra is. Mert a 225 kilométeren belül (a melyen tul már nem számít a távolság) 14 zona lesz. Még pedig az első

felugrott székéről; homlokát verve, haját tepve, oly különösen nevetett, hogy azt hittük megőrült. Tánczolt, ugrált, kiabált; végre fogta kalapját s önmagát holmi „bolond,” „csacsi” czimékkal tisztelve, elrohant. — Láttuk, hogy háza udvarába tér be; utanna siettünk. Dolgozó szobája zárva volt. Attól tartva, hogy valami baj történhetett, az ajtót kiemeltük sarkából.

Hát, uram fia! nagybátyám egy felül fekete, alul hamvas, csupasz fülü kis állatot simogatott, s azzal elének állt. Könyök voltak szemében. Kezet szoritott mindnyájunkkal. Aztán magasra emelé a kezében tartott patkányt és ünnepélyes hangon tudunkra adá, hogy nem ő volt rossz szagu, hanem a patkány.

A nagy talány meg volt fejtve. Bátyám szenvedélyes természetbuvár lévén, gyűjteménye számára patkányt fogott s ki akarta tömni; de kabátja zsebében feledé, a hol az, a természet örök törvényei szerint, feloszlásnak indult.

Egy hektoliter badacsonyival apadt bátyám borkészlete a rejtélyes betegség ideje alatt; kétannyi fogyott el, vig muzsikaszó mellett, a felüdülés napján.

Tövissek és virágok.

(Borissá hugom emlékkönyvébe.)

Nem érte be azzal, a mit anyád adott, Magasabba tüzed fülöles kalapod, Fababuvá lettél egy zsarnok kezében, A divat ördöge üt nyakadba régen . . . E hiba, nagy hiba, falusi kis liba!

Kártonsoknya helyett turnir utan epeszt, Szorít a lakcipód, csak tipegve mehetsz,

és az utolsó három zona egyenként 25 kilométer, a közbeeső nyolcz zona 15 kilométer. Egy-egy zónában az árak lesznek: személyvonat 50, 40 és 25 kr, gyorsvonaton 60, 50 és 30 kr. E szerint személyvonaton például 70 kilométerre (négy zona) első osztályon 2 frt, másodikon 1 frt 60 kr. harmadikon 1 frt 25 kr. lesz a jegy ára. De a tizennegy zónán kívül van még külön szállított ár is a helyi forgalomra. Vagyis minden állomástól közvetlen szomszéd állomásig I. oszt. 30, II. oszt. 15, III. oszt. 10 kr. A zona-tarifa mellett azonban nem lesz szabad-podgyász. De olcsó a podgyász szállítása is: egy mázsa 50 kilométerre 25 kr, száz kilométerre 50 kr., azontul 1 frt.

Különfélék.

Főispán-látogatás. Vármegyénk főispánja, garamveszelei K a z y János cs. és kir. kamarás, mint főispán, ma látogatja meg először városunkat. Léva város elöljárósága és közönsége mindent elkövet, hogy ümeltőségét illő díszszel és lelkesedéssel fogadja. Reggeli 5 órakor taraczk-lövések lesznek; 9 órakor a rendőrkapitány vezetése mellett indul meg a menet a piac térről a város határára, Kurtahegy felé, hol bevárják az érkező főispánt, kit a főjegyző üdvözöl. Onnan a menetet a hegyalatti és ur-utczán át az „Oroszlán” vendéglő elé megy, a hol a főispán szállva lesz. 10¹/₂ órakor lesz megtartva a városi közgyűlés, melyre egy küldöttség fogja meghívni a főispánt, kit a város közönsége nevében a polgármester fog üdvözölni. Ezt követi a testületek tisztelgése. Délután két órakor ümeltósága tisztelgésére az „Oroszlán” fogadó nagytérképében társas-ebéd lesz, melynek végeztével — esetleg — a különféle intézetek megtekintése következik.

Kerti zenestély. Végre megvalósult a helybeli dalárdának azon régi vágya, hogy pártoló tagjainak és azok családjainak az egyesületi kedélyesség keretében dal-estélyt rendezhessen. E hó 13-án este a Kolibalkert fái alatt vidám dalokat énekelt a dalárda férfikara az igen díszes közönségnek, mely a helyiség összes asztalait elfoglalta. Kilencz óra felé, mikor már a dalok elhangzottak, az ifjuság tánczra is perdült, mely jól belenyúlt az éji órákba. Vendégeket az egyesület szívesen látott s az első est pompaszerű sikerült. E hó 27-én, mikor a kert paradicsommá lesz a női kar meglepetéssel, talán kevés is lesz a hely a kertben, azért hát siessünk ott idejében megjelenni.

Zárünnepélyek. Léván az egyes tanintézetek által rendezettni szokott zárünnepélyek az idén a következő sorrendben lesznek megtartva: E hó 18-án délután 5 órakor a főgimnáziumban; 20-án d. u. 5¹/₂ órakor az állami tanítóképző intézetben és 26-án d. u. 3¹/₂ órakor az igr. nővérek vezetése alatt álló leányiskola- és óvodában. — Mindhárom ünnepele — tekintve a szép és változatos műsorokat — igen élvezetesnek ígérkezik.

Sármir János honvéd százados neje szül. Kolescsányi Laura urasszony élete 32-ik évében Nyitrán elhunyt. — A hön

Recege a derekad, hajlik balra-jobbra,
Miként ha kebledben mély solaj szorongna...
E hiba, nagy hiba, falusi kis liba!

Glaszó keztyűt húztál munkás ujjadra,
Kicsinylő guymosolyt friss naiv ajkára,
Leghívebb barátónál a tikör lelt mostan...
Bölcs a divat: ezt is hízelgőbbre mostan...
E hiba, nagy hiba, falusi kis liba!

Ma-holnap megöljük, demimondnak néznek,
Ugy tudod elvetni magvait a vérszék,
Észbontó leszen rád csak gondolni merni,
Hát még a kezdeddel szívedet megnyerni...
E hiba, nagy hiba, falusi kis liba!...

Gerő bácsi.

Az igazság.

Egykoron istennő volt s ült az olympusi széken, —
Most a földön jár s hozzá ítéleteit,
Akkor elérhetlen távolban az emberi szennyből,
Mérlege ugy billent, mint követelte az ég.
Most már a földön belezátszik az emberi furfang:
Indulat-ár közt a mérleg is ingadozik.
Mondják vak; nem látja, mi történik körülötte...
Hej! hogy az emberiség látja is, érzi is azt!

Faragó.

Gondolatok.

Itta: Sir Leon.

Positiv vallás nélkül nem képzelhetek az emberiségben nagyszertiséget, a mint viszont rationalismus nélkül szabad emberi seget.

* * *

Az ész különböztetni tud, — a szív csak szeret, mert szüksége van szeretni.

* * *

Ki a nemest nemtelennek mondja, az csak magát fedezi föl lelke nyomorúg.

* * *

szerető férj s kis árváinak pótolhatlan vesztéséből eredő kimondhatlan fájdalomukat enyhítse azon tudat, hogy a család számos tisztelői és barátai őszintén osztoznak fájdalmukban.

Munkakiállítás. A lévai ipariskola tanulói által készített rajzok- és kézimunkák-ból rendezett kiállítás ma reggel 8 órakor nyílt meg a r. kath. elemi iskola 5 osztályának tantermében s nyitva lesz esti 6 óráig. Melegen ajánljuk annak megtekintését közönségünk figyelmébe.

Közgyűlés. Bars megye községi és körjegyzők egylete Ujbányán folyó hó 24-én délelőtti 9 órakor rendes évi közgyűlést tart. Netaláni elmaradás az egyleti elnöknek bejelentendő és a gátló ok okmányilag igazolandó. A közgyűlést megelőző napon d. u. 5 órakor választmányi-ülés fog tartatni. Tárgeorozat: 1. Elnöki jelentés az egylet mozzanatairól és megbízatásában tett eljárásáról. 2. Mult 1888. évi zárszámadások bemutatása, a választmányi erre vonatkozó jelentésének meghallgatása és a felmentvény megadása feletti intézkedés. 3. Jövő 1890. évi költségvetés megszavazása. 4. Mult évben Budapestent megtartott országos központi jegyzői egyleti közgyűlési jegyzőkönyvének bemutatása és a folyó évi országos közgyűlésre a küldöttségi tag kijelölése. 5. A választmány által már tárgyalat következő ügyek: a) a nyugdíjazási szabályzat némely szakaszainak megváltoztatása; b) a nyugdíjilleték hátralékok behajtása s a behajthatlanok törlése felőli intézkedés; c) a körjegyzőségi küldönczök és d) a községi kézbesítők egyöntetű szervezése és díjazása. 6. Esztergom vármegye küldöttségének a jegyzői nyugdíj-intézet céljából Barsvármegyéveli szövetkező tárgyában átküldött beadványa. 7. Szedlacsek János egyleti főjegyzőnek ezen tisztéről lemondása. 8. Netalán még betervezendő ügyek tárgyalása.

Az iskolai vizsgálatok hónapja a június. A tanulók ezreinek öröm szezónja, mert a tanévnek utolsó, fárasztó munkája a beszámolás, azután jön a kedves, nagy vakáció, melynek gondolatára feldobban minden gyermek-szív. A végére hajló tanév utolsó hetei az idén bizony szokatlanul melegek s így nem a legkellemesebb az esetleg telt tantermek fulladt levegőjében ülni. No de a tanár és tanítvány vizsgálatójának azzal, hogy nem tart már soká. Főgymnáziumunkban már a mult héten megkezdették a vizsgálatokat. — A többi iskolák vizsgálati részint é h é t e n tartattak, részint a jövő héten tartatnak meg, melyek befejeztével itt lesz a várva-várt vakáció.

Érdekes statisztikai kimutatást ad a pozsonyi postaigazgatóság kerületében megjelenő hírlaprodalmunkból; közli ugyanis az 1888. évben vidékre küldött hírlappéldányok számát. — Tájékozást szerezhetünk e kimutatásból, hogy hírlapjaink mily arányban dicsekedhetnek olvasóközönségük bizalmával. Természetesen a helyes arány akként számítható ki, ha a példányszám összegét osztják azon számmal, mely azt mutatja, hogy hányszor jelenik meg hetenként valamely hírlap. — Így szabva meg a sorozatot a hetenként 3-12-szer megjelenő lapok között első helyen áll a „Narodne Noviny” 3-szor hetenként összesen 137, 198 példányban T.-Szt.-Mártonban megjelenő politikai lap. 2. A „Westungarische Grenzboten” 7-szer hetenként 306,720 pld. Pozsonyban megjelenő polit. lap. 3. A „Pozsonyvidéki Lapok” 5-ször, 92,474 pld. Pozsonyban pol. lap. 4. A „Pressburger Zeitung” 12-szer, 87,085 pld. Pozsonyban megjelenő pol. lap. — A hetenként 2-szer megjelenők között első helyen áll a „Pozsonymegyeyi Közlöny” 40,665 pld. Pozsonyban. 2. „Nyitramegyeyi Közlöny” 24,370 pld. Nyitrán. 3. „Vágvölgyi Lapok” 13,358 pld. Trencsenben. 4. „Nyitrai Lapok” 10,631 pld. Nyitrán. 5. „Komáromi Lapok” 8576 pld. Komáromban. — A hetenként 1-szer megjelenők között első helyen áll a „Narodny Hlasnik” 41,124 pld. T.-Szt.-Mártonban. 2-ik helyen áll a „Bars”, mely hetenként megjelenve vidékre 12,500 példányban jár. 3. „Ersekujvár és Vidéke” 12,491 pld. Ersekujvárott. 4. „Felvidéki Híradó” 11,755 pld. T.-Szt.-Márton. 5. „Barsvármegye” 9900 pld. Ar.-Maróthon. 6. „Komárommegyei Közlöny” 6544 pld. Komáromban. 7. „Tirnauer Wochenblatt” 3337 pld. N.-Szombatban. 8. „Barsmegyei Hírlap” 3205 pld. Ar.-Maróthon. — K e t h é t e n e g y s z e r jelenik meg a „Felvidéki Nemzetőr” összesen 502 pld. Nyitrán. E statisztikai adatok alapján kitűnik, hogy szerény lapunk a heti magyar lapok között a pozsonyi postaigazgatóság területén a legelső helyen áll. — A mult év folyamán vidékre 12,500 példányban küldetett; a helybeli előfizetőkkel köteles s tisztelet-példányokkal együtt az 1888-ik év folyamán 22,900 példányban lett nyomtatva; — tehát lapunk VIII. évfolyamának egyes számai, mint ezekből látható, 450—500 ezer példányban jelentek meg. — Egy-egy száma a család s kaszinó, vagy egyesületek csoportosabb olvasását véve tekintetbe, hetenként 4—5000, illetve egész év (52 hét) alatt 2—300,000 kézen fordulhat a „Bars.”

Zászlószentelés. Az esztergomi kath. legény-egyesület pünkösöd vasárnapján tartotta zászlójának felszentelését. A szentelés Pál a sztyhjánszki püspök végezte. Szent beszédet dr. Machovich Gyula pápai titkos kamarás tartott. A díszes ünnepélyen több legény-egyesület vett részt, közöttük a lévai

is, melyet Báthy László elnök, Jaross Ferencz alelnök, Edinger János vál. tag és az egylet három tagja képviselt. Felszentelés után diszkrómenet volt a városban, mely után az esztergomi és vendég egyletek a hercegprímásnál tisztelegtek. Délben mintegy 200 terítékű bankett volt a borászati egylet kerti helyiségében, melyen számos, lelkes felkőszöntő mondatott. Három órakor az egyletek nagyszámu közönség, zeneszó mellett, propelleren a „Láz-kereszt”-hez rándultak ki.

Fővárosunk vagyona. Azt hisszük érdekelni fogja lapunk olvasóit, ha röviden közöljük hazánk fővárosának mult évi vagyoni leltárát, melynek adatait a fővárosi számvevőszék munkálataiból vettük át. A leltár szerint a főváros tulajdonát képező épületek 33.227,460 frt, a telkek, földek és erdők pedig 36.875,900 frt értéket képviselnek. Ingókbán, földszelvény tárgyakban 721,700 frt, kö- és egyéb anyagokban 144,600 frt, tőkében 1.711,460 frt vagyona van a fővárosnak. Ezenkívül a regalejogok 9.096,400 frt az aktív követelések 2.862,692 frt képviselnek. A készpénzvagyont 289,725 ft 97 krt tesz ki. Az összes vagyon tehát 84.990,939 frt 54 kr. E vagyont terhel 17.375,688 frt 81 kr. adósság és kétes követelés s így a tiszta vagyon 67.615,250 frt 73 krt tesz ki.

A számolás mestersége nem oly könnyű, mivel az ember csak 200-at tud egy perc alatt számolni s naponként legfeljebb 12 óráig. Egy millió megszámlálására tehát legalább 6 nap 11¹/₂ óra, egy milliárdra 19 év, 4 nap és 8¹/₃ óra s egy billiónak megszámlálására 19,012 év, 311 nap és 5¹/₃ óra szükséges. Ha pedig egy trilliót akarna a földön élő másfél milliárd ember együttesen megszámlálni, még akkor is 13,351,722 évre és 144 napra volna szükségök, egy embernek pedig 19,012,852,688,417,370 esztendőre. A ki nem hiszi, számitsen utána.

A legdrágább könyv a világon egy a Vatikánban őrzött régi héber biblia. II. Gyula pápának 1512-ben a velencei gazdag zsidók a könyv sulyának (325 font) megfelelő mennyiségű aranyat ígértek érte, de a pápa, bár akkor pénzzavarban volt, nem adta el a híres ereklyét.

RÖVID HIREK. — **Gönczy Pál** közoktatásügyi államtitkár, hir szerint, már legközelebb nyugalomba vonul. — **Posta-takarékpénztár.** Május havában a pozsonyi postakérelési takarékpénztárba bejuttetett 29.078 frt 79 kr, visszafizettetett 22,792 frt 29 kr. A betevők által 1889. évi május hó 31-éig megtakarított összeg 3,878,185 frt 37 krt tett. — **A közönségi költségvetés** megállapítására hivatott közönségi bizottságok egybehívásának napja e hó 22 ikére tűzetett ki. — **Párisban** a kiállítás látogatók száma folyton szaporodik. Az idegenek óriási tömegekben érkeznek oda. Némely vendéglőben egész szeptember végéig le vannak foglalva az összes szobák. — **A pápa** egészségi állapotáról aggasztó hírek keltek szárnyra, de mint ujabbán írják, a baj csak muló gyöngeség volt. — **Kolozsvárott** a Mátyás király szülőházára illetékes emléktáblát szeptember hó 2-án fogják leleplezni. — **A meyerlingi vadász-kastély** szétbontásához már hozzáfogtak. A gyászos ház helyére kolostort építenek. — **Milán** volt-királyról sok ellenmondó hírt jelentgetnek s a legujabb az, hogy nem megy Párisba, hanem visszatér Belgrádba. — **Új ágyukkal,** 10-5 centiméteres aczélbronz-ágyukkal fogják felszerelni a tüzérséget.

APROSÁGOK.

Rovatvezető: Zuhany.

Vendégülben. A kis Emma: Apa, már egy órája várunk az ebédre s még sem hozzák, miért nem csapsz itt is olyan lármát, mint otthon szoktál, ha valamire várnod kell? A pa: Majd bizony! hogy még kidobjanak?!

Huszárosan. Altiszt: (a lovagló iskolában) Bodnár! maga isten lova! ugy ül azon a gebén, mint a grbe lábú nyomoruság a bujkáló hektikán.

T A N Ü G Y.

Meghívó.

A Barsvármegye ált. tanító-egyesület f. évi július hó 4-én, Léván, a tanítóképző-intézet nagytérképén közgyűlést tart, mire az egylet tagjait tisztelettel meghívom.

A tanácskozmányok tárgyai lesznek:

1. Elnöki jelentés.
2. Gyakorlati tanítások:
 - a) Az irva-olvasásból az elemi iskola I. osztályában az első lecke. Tanít: Köles Gyula, nagy-ugróci néptanító.
 - b) A számtanból az elemi iskola I. osztályában az első lecke. Tanít: Reisz Lipót, ar.-maróti néptanító.
3. Az egyesület alapszabályainak módosítása. Előadó: Binder Flóra, ar.-maróti tanítónő.
4. Értekezések. Értekeznek: Potomcsik Ignác, körmöczbányai polgári iskolai tanár „Az iskolai fegyveremről”, és Valachy Szipónia, vichnyei tanítónő, „A gyermekektől követelt erények”, különösen az engedelmességről.
5. Megállapítása azon tételeknek, illetőleg ügyeknek, melyeket egyesületünk a jövő évre tervezett egyetemes tanítógyűlés tárgyai közé felvételni óhajt. Előadó: Tóth Kálmán, tildi néptanító.

6. Folyó ügyek, u. m. a lévai kör megalakítása, pénztárnoki jelentés és a számadások megvizsgálása, az elnök és a végrehajtó-bizottsági gyűlésre küldendő képviselő megválasztása, a választmány és a gyűjtő-bizottság kiegészítése, a gyűjtés rendezése.

7. Indítványok.
A közgyűlés reggel 9 órakor lesz megnyitva.
Ar.-Maróthon, 1889. évi jun. hó 5-én.
Deme Károly,
alelnök.

II. Értésítés.

A lévai igr. elemi iskolában a f. tanévi zárvizsgák a következő sorrendben tartatnak:

- Junius hó 23. hittani vizsga az összes osztályokban.
 - Junius 24. I. és II. oszt.
 - „ 25. d. o. III. „
 - „ 27. IV. és V. „
- Az iskolaügy jóakaróit tisztelettel meghívja
Kohn Ambrus,
igazgató.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Budapesti Hírlap.

(Szerkesztők és lap tulajdonosok: Caukasi József és Rákosi Jenő.)

A „Budapesti Hírlap”-nak a hazai muvelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden partérek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Vizont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal. Fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb edeményt a „Budapesti Hírlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozóknak egész seregén kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszeres levelezés külföldi tudósító értesít közvetlenül, a távirati szolgálat inamár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap” arról rögtön ne adjon hírt és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap” politikai cikkeit K a a s Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, pártideket nem ismerő szellemével. **Politikai hírei** részlekről összekötéseik alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleté felől távirati értesítésekkel látunk el rendszeres levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben bír is a lap. **Budapesti Hírlap** távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világ-sajtó legjobb szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtaviratozzák. A külföldi rendszeres tudósítók kívül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap” e czélokra havonként egy összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évtel meg egy-egy hírlap egész költségvetése volt, de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobbban, leggyorsabban értesítő orgaunuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap” **Tárcaróvata** a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. **A napirovatokat** kitünő zsurnalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismert legügyesebb tudósítóira van bízva. Rendőrségi és törvényészi rovatait külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” nyelvet foglalhat minden család asztalán. **A közgazdasági rovatban** a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékoztására szükséges. **A regény-csarnokban** csak kiváló írók legujabb műveit közli. — Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetésektől vidékről legelőszörüben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: **„Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, Kalap utca 16 szám.**

Az „Utmutató”, a magyar és közös közlekedési vállalatok egyedüli hivatalos menetrendkönyve tartalma a magyar, osztrák, közös és külföldi vasutak, a Dunagőzhajózás és tengeri hajóknak legujabb menetrendjeit az indulási és érkezési időnek állomásról állomásra való megjelölésével, felvilágosítást ad a fűrdőjegyekről az összes árnerséklésekről, a közvetlen esztakozásokról s magában foglal sok oly hasznos tudnivalót, mely utazás alkalmával nélkülözhetlen és semmi más menetrendkönyvben föl nem található. Egyébiránt megérdemli ezen mű hazai közönségünk hachatos pártfogását azért is, mert megbízhatóság dolgában fölüll áll mindazon külföldi importált s idegen nyelvű menetrendkönyvekhez, melyek nálunk még mindig oly nagy számban vannak elterjedve. Ezen külföldi könyvek a magyarországi vasuti állomásokat kö vetkezetesen német nevekkel ruházzák fel s németül is nyomatják ki, miáltal a közönségnek nem csekély kellemetlenséget okoznak, a magyar „Utmutató” ellenben ugy a hazai, mint a külföldi állomásokat saját neveiken nyomatja ki, értesítést ad a menetidjéről, mérsékelt árakról, bérletjegyekről stb. Szóval aki utazni akar, az vegye meg az „Utmutató”-t, amelyen megtalál mindent, amire szüksége van. Ára 50 kr, postán 60 kr. Kapható a kiadóhivatalban, Budapestben és Leván Nyitrai és társ a könyvkereskedésben.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.
Buza: k-mázsánként 6 frt 10 kr, 6 frt 25 kr. Mézszeres 5 frt — kr, 5 frt 20 kr. Rozs 5 frt. — kr. 5 frt 20 kr. Arpa 5 frt — kr, 6 frt 20 kr. Zab 6 frt. — kr, 6 frt 50 kr. Kukoricza 4 frt. — kr, 4 frt kr. 50 Bab 6 frt — kr, 6 frt. 50 kr. Lencse 6 frt 50 kr. 7 frt — kr. Köles 4 frt. — 4 frt 50 kr.

Nyiltér.

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 180 versch. Qual.) —
Weisse Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.45 p. Meter — glatt und gemustert (circa 150 versch. Qual.) — versen let roben und stückweise poro- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. und K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe 10 kr. Porto.

A GARAM-IPOLYVÖLGYI VASUT UJ MENETRENDJE 1889. június 1-től.

Léva Csata Esztergom-Nána			Esztergom-Nána Csata-Léva			Csata-Ipolyság.			A vonatok érkezése.					
Állomás	Vegyesvonal		Állomás	Vegyesvonal		Állomás	Vegyesvonal		Lévára:		Léváról:			
	I.	II.		II.	III.		I.	III.	ind.	érk.	ind.	érk.		
Léváról . . . ind.	5.00	4.10	Budapestről . . . ind.	10. —	9. —	Csata . . . ind.	7.20	1.35	Bécsből . . . ind.	10. —	8.25	Léváról . . . ind.	5.00	4.10
Alsó-Várad . . .	5.25	4.33	Bécsből . . . ér.	12.12	11.16	Zalaba . . .	7.39	1.54	Pozsonyból . . .	12.33	10. —	Csatára . . . ér.	6.55	5.56
Nagy-Sálló . . .	5.54	5. —	Esztergom-Nána . . . ind.	5.20	12.20	Ipoly-Pásztó . . .	8.03	2.16	N.-Tapolcsányról . . .	1.50	10.54	Ipolyágra . . .	9.30	8.38
Zeliz . . .	6.23	5.27	Kőhid-Gyarmat . . .	5.47	12.40	Bél . . .	8.17	2.29	Gálatáról . . .	12.40	10.54	Esztergomba . . .	8.38	7.25
Csata . . . ér.	6.55	5.56	Kéménd . . .	6.07	12.58	Szakállos . . .	8.39	2.49	N.-Szombatból . . .	3.15	11.30	Vácra . . .	11.14	8.32
. . . ind.	7.15	6.19	Bény . . .	6.28	1.12	Visk . . .	9.00	3.08	É.-Ujvárról . . .	10.00	9. —	Budapestre . . .	12.20	9.05
Bény . . .	7.38	6.35	Csata . . . ér.	3.44	1.26	Ipolyság-Csata . . .	5.00	4.10	Budapestről . . .	10.58	9.59	É.-Ujvá-ba . . .	12.32	12.22
Kéménd . . .	7.54	6.49	Esztergom-Nána . . .	8.38	7.25	Ipolyág . . . ind.	5.28	4.38	Vácra . . .	5.20	12.20	Galántára . . .	2.12	1.40
Kőhid-Gyarmat . . .	8.16	7.05	Zeliz . . .	8.22	2.43	Visk . . .	5.52	5.02	Esztergomból . . .	5.00	7.10	N.-T. polcsányba . . .	6.51	9. —
Esztergom-Nána . . .	8.38	7.25	Nagy-Sálló . . .	8.47	3.05	Bél . . .	6.07	5.17	Ipolyágról . . .	7.10	1.40	Pozsonyba . . .	3.46	4.20
Budapestre . . . ér.	12.20	9.05	Alsó-Várad . . .	9.11	3.27	Ipoly-Pásztó . . .	6.24	5.33	Csatáról . . .	9.11	3.27	Bécsbe . . .	6.09	6.33
Bécsbe . . .	12.50	6.30	Léva . . .	9.11	3.27	Zalaba . . .	6.43	5.52	Lévára . . . ér.					
	6.09	6.30				Csata . . .	7.00	6.09						

A vastagabb betűvel jelzett szám esti 6 órától reggel 5.59 percig tartó időszakot jelenti.

PÓSTAJÁRATOK.

Érkezés	ó.	p.	n. sz.	Indítás	ó.	p.	n. sz.
Esztergom-Nánáról levél és kocsip.	9	30	d. e.	Esztergom-Nánára levélpostá	4	40	d. e.
Kis-Kereskényről I.	8	40	"	Kis-Kereskénybe I.	9	10	"
Selmeczbányáról	11	45	"	Selmeczbányára	1	—	d. u.
Csank-Varsányról	2	20	d. u.	Csank-Varsányra	4	15	"
Ó-Barsra	2	25	"	Ó-Barsra	4	15	"
Gr.-Ujfalura	2	45	"	Gr.-Ujfalura	4	15	"
Gr.-Szöllősről	3	15	"	Gr.-Szöllősről	4	15	"
Kis-Kereskényről II.	3	30	"	Kis-Kereskénybe II.	4	15	"
Esztergom-Nánáról levélpostá	3	45	"	Esztergom-Nánára levél és kocsip.	3	50	"
Vámos-Ladányról	3	45	"	Vámos-Ladányra	4	15	"

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Léván, egy a főutcahoz közel eső, három szobából, konyha és pinczehelyiségből álló ház, továbbá butorok és egyéb felszerelések szabad kézből eladók. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A legjobb HÓLYAGPAPIR

Nyitrai és társánál kapható Léván.

HIRDETÉSEK.

Június 16.

24. szám.

Nincs többé fogfájás!

Tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvize, fogpora és fogpásztójának használata mellett,

2 arany rem: Brüsszel 1880, London 1884.

A legmagasabb kitüntetések.
Boursaud Péter 1373. évben
pior által feltalált

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének naponta kétszer néhány cseppet vízbe téve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foglást erősíti, s teljesen egészségesé változtatja. A t. olvasóknak valóban nagy szolgálatot véletem tenni, midőn ezen legregibb és legpraktikusabb készítményeket becses figyelmükbe ajánlom, mert csakis az egyedül és legkitűnőbb gyógyszer miódenemű fogfájalmak ellen.

Alapított 1807. **SEGUIN** 106. & 108. Rue.

Főügynök: **BORDEAUX** Croix de Segney

Kapható: minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerüzletben.

Máriaczei gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Vedjery. Főfőhullhatatlan étvágyhiány, gyomorégőség, rossz illatú léleket, jeltüvés, savanyu felbőfés, kolika, gyomorhurut, gyomorfőgés, hőkés és darakepződés, túlságos nyálképződés, sárgaság, undor és hányás, izgatás (ha a gyomortól ered), gyomorfőgés, székszorulás, a gyomornak idelekkel és italkal való túlterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy negeres ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr. Kőponti szertartás Brády Károly gyógyszerész által Kremserben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Olvas! A valódi máriaczei gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jelöl minden üvegnek piros, a telti vedjerygel ellátott borítékba kell göngyölvé lennie és minden üveghez mellé kell használni a t. aranyos, a t. kell jegyezve lenni, hogy az Kremserben Gussek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Léván Boleman Ede örökösei, Medveczky Sándor, Aranyos Maróthon Bittó Károly, N. Lekéren Bolyós Gyula, Ipoly-sághon Burko István, Nagy-Sálló Zsorna László, Selmeczbányán Sztankay Ferencz, Szántón Meisels A. urak gyógyszerárban.

88. s 40. tlkvi sz. 1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az újbányai kir. bíróság mint tlkvi hatóság, közhírré teszi, hogy az országos erdei alap és a besztercebányai püspöki uradalom, valamint a selmeci takarékpénztár végrehajtatóknak, Benyó József, teplai lakos végrehajtást szenvedő elleni 16 ft 55 kr. s illetve 200 ft tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az újbányai kir. bíróság területén levő Tepla községében fekvő és teplai 24. sz. tjkvben A I 1—11 sor-, 53, 54, 115, 262, 279, 76, 77, 78, 174, 220, s 389 hrszámok a foglalt ingatlanokból s az azokhoz tartozó és a teplai 42. sz. tjkvben vezetett közös-legelő és erdőilletőségű végrehajtást szenvedett Benyó József tulajdonát képező 1/2 tulajdoni jutalékára az árverést 370 ftban ezennel megállap. kik. arban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi július hó 30 ik napján d. e. 10 órakor Tepla községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kik. aron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 37 ftot készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az újbányai kir. bíróság, mint tlkvi hatóság 1889. január 30.

Christély, kir. bíró.

ÁRVERÉSI HIRDETÉSEK.

A besztercebányai püspöki uradalom tulajdonát képező italméresi jog hasznosítására rendelt s alább felsorolt épületek az azokhoz tartozó beltelkekkel f. évi július hó 8, 9. és 10. napjain mindenkor d. e. 9 órakor Bars-Szt-Kereszten a nagyvendéglobben megtartandó s zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen örökáron fognak eladatul.

Mi azon figyelemzetéssel tétetik közhírré, hogy az 1888. évi XXXV. t. cz. 6. §-a értelmében ezen épületek tulajdonosai, illetve bérlői az italméresi engedély megadásánál előnyben részesítettek, s hogy a mennyiben ezen épületek bármelyikének megvételére elfogadható ajánlat nem tétetnek, ezek is épügy mint az italméresi joggal eddig bárbe adott mellékhaszonvételek községenként ugyanekkor nyilvános árverés útján az 1890. évi január 1-től 1894. évi december 31-ig terjedő 5 évre bérbeadatul.

Eladás alá kerülnek:

1.) A bars-szent-keresztii őrlőmalom	kikiáltási ára	6000 ft.
2.) A " " " u. n. sörház, kerttel	"	2100 "
3.) A " " " u. n. Frakner-féle boltház	"	2100 "
4.) A " " " nagyvendéglő	"	8000 "
5.) A " " " u. n. vuticska hidkocsma	"	2200 "
6.) Az ókorműcskei kocsma mészárszékkel s kerttel	"	2560 "
7.) A bartoslehtkai őrlőmalom kerttel	"	2860 "
8.) A " " kocsma " " "	"	2500 "
9.) A jasztrabai kocsma belsőséggel	"	1900 "
10.) A pityelovai kocsma u. n. kamenica kerttel	"	800 "
11.) A nagy-lovcasai kocsma kerttel	"	1500 "

12.) A trubini kocsma kerttel	kikiáltási ára	600 ft.
13.) A kislovcasai kocsma kerttel	"	700 "
14.) A kaproncai " " "	"	1700 "
15.) A janolehotai " " "	"	200 "
16.) Az ujelehotai " " "	"	1000 "
17.) A gr.-szöllősi " " "	"	1800 "
18.) A " " őrlőmalom kerttel	"	1550 "
19.) A barsberzenzei őrlőmalom kerttel	"	400 "
20.) A csejki kocsma két kerttel	"	1650 "
21.) A németi kocsma kerttel	"	1850 "
22.) A " " őrlőmalom	"	400 "

Árverési feltételek:

1.) Csak oly árverelő ajánlata vétetik figyelembe, ki ajánlatának tétele alkalmával a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzként készpénzben vagy az állampénztáraknál biztosítékul elfogadható értékpapírokban az uradalmi titkárnál letesz s ugy a szerződési, mint árverési feltételeket magára nézve kötelezően aláírja, illetve zárt ajánlatában azokat magára nézve kötelezőknek elismeri.

2.) A zárt ajánlatok a nyilvános árverés megkezdéseig az uradalmi titkárnál nyújtandók be.

3.) Az adásvételi szerződések a legtöbbet ígérőkkel a nagym. vallás- és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyásának fenntartásával, ellenben a bérszerződések azon ajánlattevőkkel fognak megkötetv, kiknek ajánlataik az összes körülmények latbavetésével az uradalomra legelőnyösebbeknek fognak találatulni.

4.) Azoknak bánatpénzeik, kiknek ajánlataik elfogadatul, az uradalmi pénztárnál visszatartatul, ellenben a többi ajánlattevők bánatpénzeiket az árverés megtartásától számított 3 nap mulva szabályszerű elismervény mellett ugyancsak az uradalmi pénztárnál visszavehetik, s azokat legkésőbbben a fenti utasításból számított 30 nap alatt visszavonni kötelesek, mivel ezen határidő letelte után a visszamaradt bánatpénz az illető árverelő költségére Jeszenszky Sándor besztercebányai királyi közjegyzőnél letétetik.

5.) A szerződéstől visszalépett árverelő bánatpénzének elvesztésén felül a visszalépe által az uradalomnak esetleg okozott kárt is megtéríteni tartozik. Bars-Szt.-Kereszten 1889. évi jun. 4-én.

Vetzel István, uradalmi titkár.